

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 12ης Οκτωβρίου 2011

για την αίτηση προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 49,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κάθε ευρωπαϊκό κράτος το οποίο σέβεται τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεσμεύεται να τις προάγει, μπορεί να υποβάλει αίτηση ένταξης στην Ένωση. Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες.
- (2) Η Δημοκρατία της Κροατίας υπέβαλε αίτηση ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (3) Στη γνώμη που εξέδωσε στις 20 Απριλίου 2004 για την Κροατία ⁽¹⁾, η Επιτροπή εξέφρασε ήδη τις απόψεις της περί ορισμένων ουσιαστικών πτυχών των ζητημάτων που προκύπτουν σε σχέση με την εν λόγω αίτηση.
- (4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στην Κοπεγχάγη τον Ιούλιο του 1993 καθόρισε τους όρους επιλεξιμότητας οι οποίοι κατευθύνουν τη διαδικασία ένταξης και τις τακτικές αξιολογήσεις της Επιτροπής σχετικά με την ετοιμότητα προσχώρησης της Κροατίας. Για την εκπλήρωση των πολιτικών κριτηρίων, η Κροατία θα πρέπει να διασφαλίσει τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα του ανθρώπου, καθώς και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων· οι απαιτήσεις αυτές κατοχυρώνονται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα οικονομικά κριτήρια απαιτούν την ύπαρξη μιας λειτουργούσας οικονομίας της αγοράς, καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυναμικών της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης. Το κριτήριο σχετικά με το κεκτημένο αφορά την ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες και από τη νομοθεσία της Ένωσης, δηλ. το κεκτημένο, περιλαμβανομένης και της προσήλωσης στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Η ικανότητα της Ένωσης να απορροφά νέα μέλη διατηρώντας τη δυναμική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αποτελεί επίσης σημαντικό ζήτημα προς το γενικό συμφέρον τόσο της Ένωσης όσο και της υποψήφιας χώρας.
- (5) Μεταξύ των όρων που έδωσε το Συμβούλιο στις 31 Μαΐου 1999 στο πλαίσιο της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, ήταν η συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία (ICTY) και η περιφερειακή συνεργασία.
- (6) Τον Δεκέμβριο του 2006, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι η στρατηγική διεύρυνσης, που στηρίζεται στην εμπέδωση, την εκπλήρωση προϋποθέσεων και την επικοινωνία, σε συνδυασμό με την ικανότητα της Ένωσης να ενσωματώνει νέα μέλη, συνιστά τη βάση για μια νέα ομοφωνία όσον αφορά τη διεύρυνση.
- (7) Οι όροι προσχώρησης και οι τροποποιήσεις των Συνθηκών αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεων σε διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή των κρατών μελών και της Κροατίας. Οι διαπραγματεύσεις αυτές διεξήχθησαν σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο, το οποίο προβλέπει αυστηρούς όρους κατά το στάδιο του ανοίγματος και του κλεισίματος κεφαλαίων. Οι εν λόγω διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν στις 30 Ιουνίου 2011, και οι συμφωνηθείσες διατάξεις είναι δίκαιες και κατάλληλες.
- (8) Εντασσόμενη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κροατία αποδέχεται, άνευ επιφυλάξεων, τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων όλων των στόχων τους και όλων των αποφάσεων που έχουν ληφθεί από την έναρξη ισχύος τους, καθώς και όλων των επιλογών όσον αφορά την ανάπτυξη και την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας αυτής.

(1) COM(2004) 257 τελικό.

- (9) Μεταξύ των ουσιωδών στοιχείων της έννομης τάξης που θεσπίστηκε με τις εν λόγω Συνθήκες είναι ότι ορισμένες από τις διατάξεις τους και ορισμένες πράξεις που έχουν εγκριθεί από τα θεσμικά όργανα έχουν άμεση εφαρμογή, ότι η νομοθεσία της Ένωσης υπερισχύει των εθνικών διατάξεων που, ενδεχομένως, αντιβαίνουν σε αυτήν και ότι υπάρχουν διαδικασίες που διασφαλίζουν την ομοιόμορφη ερμηνεία της νομοθεσίας της Ένωσης. Η προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνεπάγεται την αναγνώριση του δεσμευτικού χαρακτήρα των κανόνων αυτών, η τήρηση των οποίων είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η ενότητα της νομοθεσίας της Ένωσης.
- (10) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Κροατία πληροί τα πολιτικά κριτήρια και αναμένει από την Κροατία να εκπληρώσει τα οικονομικά κριτήρια και τα κριτήρια σχετικά με το κεκτημένο και να είναι έτοιμη να ενταχθεί έως την 1η Ιουλίου 2013. Η ιδιότητα του κράτους μέλους απαιτεί τον διαρκή σεβασμό των αξιών επί των οποίων βασίζεται η Ένωση, καθώς και τη δέσμευση για την προαγωγή τους.
- (11) Η Κροατία έχει φτάσει σε υψηλό επίπεδο ετοιμότητας για ένταξη στην ΕΕ. Η Επιτροπή καλεί την Κροατία να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την ευθυγράμμισή της με το κεκτημένο και να ενισχύσει περαιτέρω τις διοικητικές της ικανότητες, μεταξύ άλλων μέσω της επίτευξης διατηρήσιμης προόδου στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης της. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς, αφενός, την τήρηση του συνόλου των δεσμεύσεων που η Κροατία ανέλαβε στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πρέπει να εκπληρωθούν πριν από την ημερομηνία ένταξης και, αφετέρου, τη συνέχιση των προετοιμασιών της για την ανάληψη των ευθυνών που συνεπάγεται η ιδιότητα του μέλους μόλις προσχωρήσει. Η παρακολούθηση θα εστιάζεται ιδίως στις δεσμεύσεις που ανέλαβε η Κροατία στον τομέα του δικαστικού συστήματος, της πάταξης της διαφθοράς και της προαγωγής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στον τομέα της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των συνόρων, καθώς και στον τομέα της πολιτικής ανταγωνισμού. Εάν κατά τη διαδικασία παρακολούθησης εντοπιστούν ζητήματα που εμπνέουν ανησυχία και τα οποία δεν αντιμετωπίζονται από την Κροατία, η Επιτροπή, κατά περίπτωση, θα απευθύνει στις κροατικές αρχές προειδοποιητικές επιστολές και ενδέχεται να προτείνει στο Συμβούλιο να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα ήδη πριν από την προσχώρηση. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται επίσης του δικαιώματός της να επικαλεσθεί τις διάφορες ρήτρες διασφάλισης που προβλέπονται στη Συνθήκη προσχώρησης, καθώς και τον ειδικό μηχανισμό για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία και τη χαλυβουργία της Κροατίας.
- (12) Η Επιτροπή καλεί τις κροατικές αρχές να ολοκληρώσουν τη μετάφραση και την αναθεώρηση του κεκτημένου πριν από την ημερομηνία προσχώρησης προκειμένου να διασφαλίσουν την ασφάλεια δικαίου κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ.
- (13) Ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των λαών της, με παράλληλο σεβασμό στην ιστορία, τον πολιτισμό και τις παραδόσεις τους.
- (14) Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της προσχώρησης της Κροατίας θα συμβάλει στην ενίσχυση της σταθερότητας, της ελευθερίας και της ευημερίας στην Ευρώπη. Αναμένεται από την Κροατία να συνεχίσει να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην περιφερειακή συνεργασία στα Δυτικά Βαλκάνια. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δέσμευση της Κροατίας ότι διμερή θέματα δεν θα πρέπει να παρακωλύσουν τη διαδικασία ένταξης υποψηφίων χωρών. Η προσχώρηση της Κροατίας επιβεβαιώνει την προσήλωση της ΕΕ στην ευρωπαϊκή προοπτική όλων των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΕΥΝΟΪΚΗ ΓΝΩΜΗ:

για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η παρούσα γνώμη απευθύνεται στο Συμβούλιο.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2011.

Για την Επιτροπή

Štefan FÜLE

Επίτροπος αρμόδιος για τη Διεύρυνση

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

José Manuel BARROSO